

Initiativärende om en överförmyndares handläggning av ett godmansärende

Initiativet m.m.

Vid en inspektion av Överförmyndaren i Gotlands kommun den 5–7 september och den 3–5 oktober 2005 beslutade jag, med anledning av vissa iakttagelser i ett av överförmyndarens ärenden, att fortsätta granskningen inom ramen för ett initiativärende.

Föredraganden i ärendet upprättade en promemoria med i huvudsak följande lydelse.

Vid granskningen av överförmyndarens ärende om godmanskap för AA framkom följande. Genom ett beslut av överförmyndaren den 26 mars 1997 förordnades BB som god man för AA. Sedan frågan om BB:s entledigande aktualiserats under början av år 2002, lämnade hon in en årsräkning för år 2001 samt en sluträkning avseende tiden den 1 januari–28 februari 2002 till överförmyndaren. Handlingarna inkomststämplades hos överförmyndaren den 5 mars 2002. Såvitt framgår av akten har varken årsräkningen eller slutredovisningen granskats av överförmyndaren. Däremot har överförmyndaren fastställt arvode åt BB för åren 2001-2002.

BB entledigades från godmansuppdraget den 13 maj 2002 och i stället förordnades CC som god man för AA. BB lämnade, såvitt framgår, inte någon redovisning för sin förvaltning av AA:s tillgångar under tiden den 1 mars–13 maj 2002. CC lämnade den 28 februari 2003 in en årsräkning till överförmyndaren avseende tiden den 1 januari–31 december 2002. Räkningen, som alltså delvis avsåg tid då CC ännu inte var förordnad som god man, granskades utan anmärkning av överförmyndaren.

Utredning

Ärendet remitterades till Överförmyndaren i Gotlands kommun för yttrande över de omständigheter som hade redovisats i promemorian. Överförmyndaren DD anförde i sitt remissvar följande (den omnämnda bilagan redovisas inte här).

Vid kontroll i ÖFS är årsräkningen för 2001 inlagd och granskad den 11 april 2002, detsamma gäller för slutredovisningen. Det framgår numera av akten att redovisningarna är granskade utan anmärkning.

Enligt beslutet den 13 maj 2002 framgår att BB entledigas den 28 februari 2002 och att CC förordnas per den 1 mars 2002, enligt överenskommelse med båda parter. Det

är dock ytterst beklagligt att beslutet inte skrevs tidigare. Detta på grund av resursbrist och hög arbetsbelastning.

CC hade naturligtvis inte något ansvar som god man innan hon förordnades. Att hon redovisade från januari kan helt enkelt tolkas med att hon hade tillgång till årsbeskeden. Den tidigare gode mannen har även hon redogjort för denna tid då ansvaret var hennes. Mig veterligt har båda gode männen samarbetat under en övergångsperiod. Undertecknad borde gjort en notering om detta. Redovisningarna är godkända och införda i vårt verksamhetssystem, se bilaga. Undertecknad har glömt underteckna redovisningarna. Från och med den 1 januari 2006 framgår det även tydligt av arvodesbeslutet att årsredovisningen är godkänd. Icke godkänd årsredovisning arvoderas inte.

Bedömning

Överförmyndarens beslut att entlediga BB och förordna CC som god man för AA meddelades den 13 maj 2002. Det är självklart så, inte minst mot bakgrund av bestämmelserna i föräldrabalken om gode mäns redovisnings- och skadeståndsskyldighet, att en god man inte kan förordnas eller entledigas retroaktivt. Bytet av god man för AA kan således inte ha ägt rum innan överförmyndaren meddelade sitt beslut i frågan den 13 maj 2002.

Detta innebär att det alltså saknas redovisning avseende BB:s förvaltning av AA:s egendom för tiden den 1 mars–13 maj 2002. När det gäller CC:s årsräkning för år 2002 vill jag framhålla att en ställföreträdarens redovisningsskyldighet inte omfattar någon annan period än den under vilken han eller hon har varit förordnad.

Överförmyndarens handläggning av ärendet tyder på anmärkningsvärda brister i kunskapen om föräldrabalkens regler. För denna handläggning förtjänar hon allvarlig kritik.